

Bộ môn Công nghệ Phần mềm
Viện CNTT & TT
Trường Đại học Bách Khoa Hà Nội

LẬP TRÌNH HƯỚNG ĐỐI TƯỢNG

Bài 07. Đa hình (Polymorphism)

Nội dung

1. Upcasting và Downcasting
2. Liên kết tĩnh và Liên kết động
3. Đa hình (Polymorphism)
4. Lập trình tổng quát (generic prog.)

2

Nội dung

1. Upcasting và Downcasting
2. Liên kết tĩnh và Liên kết động
3. Đa hình (Polymorphism)
4. Lập trình tổng quát (generic prog.)

3

1.1. Upcasting

- Moving up the inheritance hierarchy

4

Ví dụ

```
public class Test1 {
    public static void main(String arg[]){
        Person p;
        Employee e = new Employee();
        p = e;
        p.setName("Hoa");
        p.setSalary(350000);
    }
}
```

5

Ví dụ (2)

```
class Manager extends Employee {
    Employee assistant;
    // ...
    public void setAssistant(Employee e) {
        assistant = e;
    }
    // ...
}

public class Test2 {
    public static void main(String arg[]){
        Manager junior, senior;
        // ...
        senior.setAssistant(junior);
    }
}
```

6

Ví dụ (3)

```
public class Test3 {
    String static teamInfo(Person p1, Person p2){
        return "Leader: " + p1.getName() +
            ", member: " + p2.getName();
    }

    public static void main(String arg[]){
        Employee e1, e2;
        Manager m1, m2;
        // ...
        System.out.println(teamInfo(e1, e2));
        System.out.println(teamInfo(m1, m2));
        System.out.println(teamInfo(m1, e2));
    }
}
```

7

1.2. Downcasting

- Move back down the inheritance hierarchy

8

Ví dụ

```
public class Test2 {
    public static void main(String arg[]){
        Employee e = new Employee();
        Person p = e;
        Employee ee = (Employee) p;
        Manager m = (Manager) ee;
        Person p2 = new Manager();
        Employee e2 = (Employee) p2;

        Person p3 = new Employee();
        Manager e3 = (Manager) p3;
    }
}
```

9

Nội dung

1. Upcasting và Downcasting
2. Liên kết tĩnh và Liên kết động
3. Đa hình (Polymorphism)
4. Lập trình tổng quát (generic prog.)

10

2.1. Liên kết tĩnh (Static Binding)

- Liên kết tĩnh chỉ liên quan đến biên dịch

11

Ví dụ

```
public class Test {
    public static void main(String arg[]){
        Person p = new Person();
        p.setName("Hoa");
        p.setSalary(350000);
    }
}
```

12

2.2. Liên kết động (Dynamic binding)

- Liên kết động thực hiện quy trình khi thực hiện (run-time)

13

Ví dụ

```
public class Test {
    public static void main(String arg[]){
        Person p = new Person();
        // ...
        Employee e = new Employee();
        // ...
        Manager m = new Manager();
        // ...
        Person pArr[] = {p, e, m};
        for (int i=0; i< pArr.length; i++){
            System.out.println(
                pArr[i].getDetail());
        }
    }
}
```

14

Nội dung

1. Upcasting và Downcasting
2. Liên kết tĩnh và Liên kết động
3. Đa hình (Polymorphism)
4. Lập trình tổng quát (generic prog.)

15

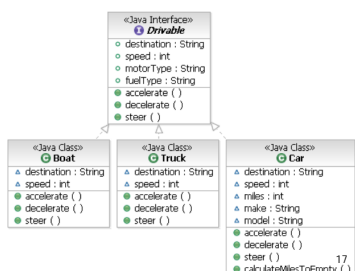
3. Đa hình (Polymorphism)

- Ví dụ: Nếu đi du lịch, bạn có thể chọn ô tô, thuyền, hoặc máy bay

16

3. Đa hình (2)

17

3. Đa hình (3)

- Đa hình trong lập trình
  - Đa hình phương thức:
  - Đa hình biến thể

18

3. a hình (4)

```
public class Test3 {
    public static void main(String
        args[]){
        Person p1 = new Employee();
        Person p2 = new Manager();

        Employee e = (Employee) p1;
        Manager m = (Manager) p2;
    }
}
```

19

3. a hình (5)

■ Liên k t ng

■ Ví d :

```
Person p1 = new Person();
Person p2 = new Employee();
Person p3 = new Manager();
// ...
System.out.println(p1.getDetail());
System.out.println(p2.getDetail());
System.out.println(p3.getDetail());
```

20

Ví d khác

```
class EmployeeList {
    Employee list[];
    ...
    public void add(Employee e) {...}
    public void print() {
        for (int i=0; i<list.length; i++) {
            System.out.println(list[i].getDetail());
        }
    }
    ...
    EmployeeList list = new EmployeeList();
    Employee e1; Manager m1;
    ...
    list.add(e1); list.add(m1);
    list.print();
}
```

21

Toán t instanceof

```
public class Employee extends Person {}
public class Student extends Person {}

public class Test{
    public doSomething(Person e) {
        if (e instanceof Employee) {...}
        } else if (e instanceof Student) {... }{
        } else {...}
    }
}
```

22

N i dung

1. Upcasting và Downcasting
2. Liên k t t nh và Liên k t ng
3. a hình (Polymorphism)
4. L p trình t ng quát (generic prog.)

23

4. L p trình t ng quát

- 4.1. Gi i thi u
- 4.2. Java generic data structure
  - 4.2.1. Data structure
  - 4.2.2. Java collection framework
  - 4.2.3. Các interface trong Java collection framework
  - 4.2.4. Các cài t cho các interface – implementation
- 4.3. nh ngh a và s d ng Template
- 4.4. Ký t i di n (Wildcard)

24

4. Lập trình tổng quát

- 4.1. Giới thiệu
- 4.2. Java generic data structure
  - 4.2.1. Data structure
  - 4.2.2. Java collection framework
  - 4.2.3. Các interface trong Java collection framework
  - 4.2.4. Các cài đặt cho các interface – implementation
- 4.3. Nhúng và sử dụng Template
- 4.4. Ký tự đại diện (Wildcard)

25

4.1. Giới thiệu về lập trình tổng quát

- C: dùng con trỏ void
- C++: dùng template
- Java: sử dụng upcasting
- Java 1.5: template

26

Ví dụ: C dùng con trỏ void

```
void* memcpy(void* region1,
             const void* region2, size_t n){
    const char* first = (const char*)region2;
    const char* last = ((const char*)region2) + n;
    char* result = (char*)region1;
    while (first != last)
        *result++ = *first++;
    return result;
}
```

27

Ví dụ: C++ dùng template

```
template<class ItemType>
void sort(ItemType A[], int count) {
    for (int i = count-1; i > 0; i--) {
        int index_of_max = 0;
        for (int j = 1; j <= i; j++)
            if (A[j] > A[index_of_max]) index_of_max = j;
        if (index_of_max != i) {
            ItemType temp = A[i];
            A[i] = A[index_of_max];
            A[index_of_max] = temp;
        }
    }
}
```

28

Ví dụ: Java dùng upcasting và Object

```
class MyStack {
    ...
    public void push(Object obj) {...}
    public Object pop() {...}
}

public class TestStack{
    MyStack s = new MyStack();
    Point p = new Point();
    Circle c = new Circle();
    s.push(p); s.push(c);
    Circle c1 = (Circle) s.pop();
    Point p1 = (Point) s.pop();
}
```

29

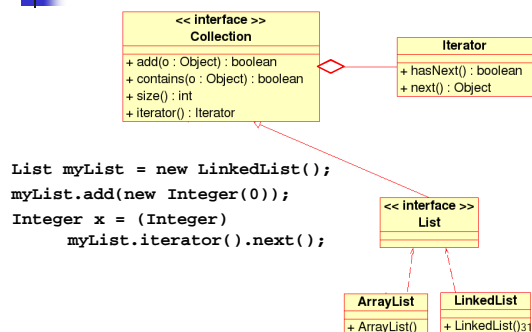
Nhúng equals và compareTo

```
class MyValue {
    int i;
}

public class EqualsMethod2 {
    public static void main(String[] args) {
        MyValue v1 = new MyValue();
        MyValue v2 = new MyValue();
        v1.i = v2.i = 100;
        System.out.println(v1.equals(v2));
        System.out.println(v1==v2);
    }
}
```

30

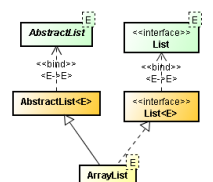
Ví dụ : Java 1.5: Template

Ví dụ : Java 1.5: Template (2)

```

    List<Integer> myList = new LinkedList<Integer>();
    myList.add(new Integer(0));
    Integer x = myList.iterator().next();
  
```


32

4. L p trình t ng quát

- 4.1. Gi i thi u
- 4.2. Java generic data structure
  - 4.2.1. Data structure
  - 4.2.2. Java collection framework
  - 4.2.3. Các interface trong Java collection framework
  - 4.2.4. Các cài t cho các interface – implementation
- 4.3. nh ngh a và s d ng Template
- 4.4. Ký t i di n (Wildcard)

33

4.2.1. C u trúc d li u-data structure

- M ng (Array)
- Danh sách liên k t (Linked List)
- Ng n x p (Stack)
- Hàng i (Queue)
- Cây (Tree)

34

a. Linked List

- Khi chèn/xoá m t node trên linked list, không ph i dân/d n các ph n t nh trên m ng.

35

a. Linked List (2)

```

    class Node
    {
        private int data;
        private Node nextNode;
        // constructors and methods ...
    }
  
```


36

a. Linked List (3)

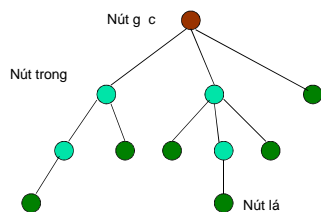
37

b. Stack

- Stack là m t c u trúc theo ki u LIFO (Last In First Out), ph n t vào sau cùng s c l y ra tr c.

38

c. Tree

39

d. Queue

- Queue (Hàng i) là c u trúc theo ki u FIFO

40

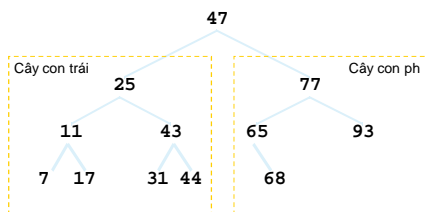
e. Binary Search Tree

- Cây nh phân là cây mà m i node không có quá 2 node con.
- Cây tìm ki m nh phân

41

e. Binary Search Tree (2)

- Ví d v Binary Search Tree

42

4. L p trình t ng quát

- 4.1. Gi i thi u
- 4.2. Java generic data structure
  - 4.2.1. Data structure
  - 4.2.2. Java collection framework
  - 4.2.3. Các interface trong Java collection framework
  - 4.2.4. Các cài t cho các interface – implementation
- 4.3. nh ngh a và s d ng Template
- 4.4. Ký t i di n (Wildcard)

43

4.2.2. Java Collection Framework

- Collection là i t ng có kh n ng ch a các i t ng khác.

44

4.2.2. Java Collection Framework (2)

- Các collection u tiên c a Java:
- Collections Framework (t Java 1.2)

45

4.2.2. Java Collection Framework (3)

- M t s l i i ch c a Collections Framework

46

4.2.2. Java Collection Framework (4)

- Collections Framework bao g m
  - Interfaces:
  - Implementations:
  - Algorithms:

47

4. L p trình t ng quát

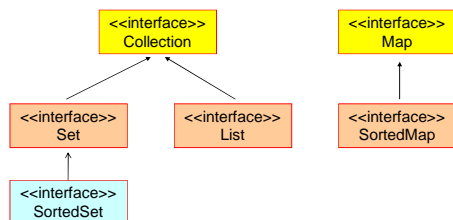
- 4.1. Gi i thi u
- 4.2. Java generic data structure
  - 4.2.1. Data structure
  - 4.2.2. Java collection framework
  - 4.2.3. Các interface trong Java collection framework
  - 4.2.4. Các cài t cho các interface – implementation
- 4.3. nh ngh a và s d ng Template
- 4.4. Ký t i di n (Wildcard)

48

4.2.3. Interfaces

- List:
- Set:
- Map:

49

a. Giao diện Collection

```

«Java Interface»
Collection

size() : int
isEmpty() : boolean
contains(o : Object) : boolean
iterator() : Iterator
toArray() : Object [*]
toArray(a : Object [*]) : Object [*]
add(o : Object) : boolean
remove(o : Object) : boolean
containsAll(c : Collection) : boolean
addAll(c : Collection) : boolean
removeAll(c : Collection) : boolean
retainAll(c : Collection) : boolean
clear() : void
equals(o : Object) : boolean
hashCode() : int
  
```

50

b. Giao diện List

- Mô tả những thao tác của List
  - Object get(int index);
  - Object set(int index, Object o);
  - void add(int index, Object o);
  - Object remove(int index);
  - int indexOf(Object o);
  - int lastIndexOf(Object o);

51

c. Giao diện Set

- Set kế thừa từ Collection

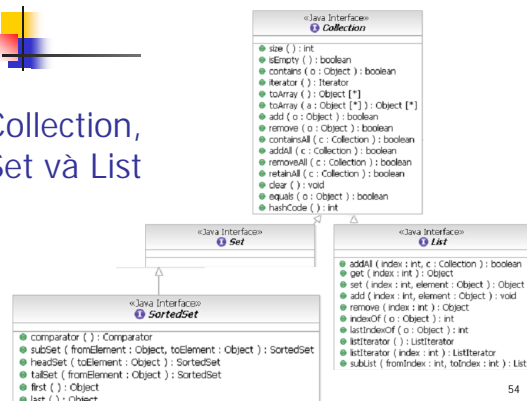
52

d. Giao diện SortedSet

- SortedSet kế thừa từ Set
- Mô tả những thao tác của SortedSet:
  - Object first();
  - Object last
  - SortedSet subSet(Object e1, Object e2);

53

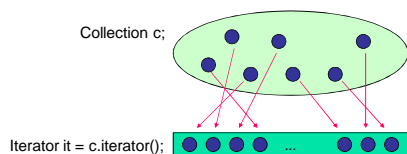
Collection, Set và List

54

e. Duy t collection

■ Iterator

55

e. Duy t collection (2)

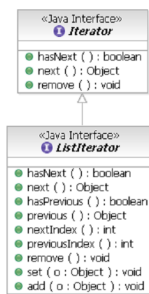
■ Các ph ng th c c a Iterator:

- boolean hasNext();
- Object next();
- void remove();

```
Iterator it = c.iterator();
while ( it.hasNext() ) {
    Point p = (Point) it.next();
    System.out.println( p.toString() );
}
```

56

f. Giao di n Iterator

57

f. Giao di n Iterator (2) - Ví d

```
Collection c;
// Some code to build the
// collection

Iterator i = c.iterator();
while ( i.hasNext() ) {
    Object o = i.next();
    // Process this object
}
```

58

g. Giao di n Map

■ Xác nh giao di n c b n thao tác v i m t t p h p bao g m c p khóa-giá tr

59

g. Giao ti p Map (2)

■ Map cung c p 3 cách view d li u

60

h. Giao diện SortedMap

- Giao diện SortedMap kế thừa từ Map, nó cung cấp thao tác trên các bảng ánh xạ với khóa có thể so sánh được.

61

4. L p trình t ng quát

- 4.1. Giới thiệu
- 4.2. Java generic data structure
  - 4.2.1. Data structure
  - 4.2.2. Java collection framework
  - 4.2.3. Các interface trong Java collection framework
  - 4.2.4. Các cài đặt cho các interface – implementation
- 4.3. Nhúng và sử dụng Template
- 4.4. Ký tự đại diện (Wildcard)

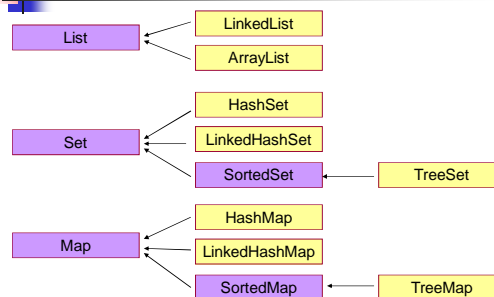
62

4.2.4. Implementations

- Các cài đặt trong Collections Framework chính là các lớp collection có sẵn trong Java.

63

4.2.4. Implementations (2)

64

4.2.4. Implementations (3) -Mô tả các cài đặt

- ArrayList:
- LinkedList
- HashSet:
- LinkedHashSet:
- TreeSet:

65

4.2.4. Implementations (3) -Mô tả các cài đặt

- HashMap:
- LinkedHashMap:
- TreeMap:

66

4.2.4. Implementations (3) – Tổng kết

		IMPLEMENTATIONS				
I N T E R F A C E S		Hash Table	Resizable Array	Balanced Tree	Linked List	Legacy
	Set	HashSet		TreeSet		
	List		ArrayList		LinkedList	Vector, Stack
	Map	HashMap		TreeMap		HashTable, Properties

```

public class MapExample {
    public static void main(String args[]) {
        Map map = new HashMap();
        Integer ONE = new Integer(1);
        for (int i=0, n=args.length; i<n; i++) {
            String key = args[i];
            Integer frequency =(Integer)map.get(key);
            if (frequency == null) { frequency = ONE; }
            else {
                int value = frequency.intValue();
                frequency = new Integer(value + 1);
            }
            map.put(key, frequency);
        }
        System.out.println(map);
        Map sortedMap = new TreeMap(map);
        System.out.println(sortedMap);
    }
}

```

68

4. L p trình t ng quát

- 4.1. Giới thiệu
- 4.2. Java generic data structure
  - 4.2.1. Data structure
  - 4.2.2. Java collection framework
  - 4.2.3. Các interface trong Java collection framework
  - 4.2.4. Các cài đặt cho các interface – implementation
- 4.3. nh ngh a và s d ng Template
- 4.4. Ký t i di n (Wildcard)

69

4.3. nh ngh a và s d ng Template

```

class MyStack<T> {
    ...
    public void push(T x) {...}
    public T pop() {
        ...
    }
}

```

70

S d ng template

```

public class Test {
    public static void main(String args[]) {

        MyStack<Integer> s1 = new MyStack<Integer>();
        s1.push(new Integer(0));
        Integer x = s1.pop();

        //s1.push(new Long(0)); → Error

        MyStack<Long> s2 = new MyStack<Long>();
        s2.push(new Long(0));
        Long y = s2.pop();

    }
}

```

71

nh ngh a Iterator

```

public interface List<E>{
    void add(E x);
    Iterator<E> iterator();
}

public interface Iterator<E>{
    E next();
    boolean hasNext();
}

class LinkedList<E> implements List<E> {
    // implementation
}

```

72

4. L p trình t ng quát

- 4.1. Gi i thi u
- 4.2. Java generic data structure
  - 4.2.1. Data structure
  - 4.2.2. Java collection framework
  - 4.2.3. Các interface trong Java collection framework
  - 4.2.4. Các cài t cho các interface – implementation
- 4.3. nh ngh a và s d ng Template
- 4.4. Ký t i di n (Wildcard)

73

4.4. Ký t i di n (Wildcard)

```
public class Test {
    public static void main(String args[]) {
        List<String> lst0 = new LinkedList<String>();
        //List<Object> lst1 = lst0; → Error
        //printList(lst0); → Error
    }

    void printList(List<Object> lst) {
        Iterator it = lst.iterator();
        while (it.hasNext())
            System.out.println(it.next());
    }
}
```

74

Ví d : S d ng Wildcards

```
public class Test {
    void printList(List<?> lst) {
        Iterator it = lst.iterator();
        while (it.hasNext())
            System.out.println(it.next());
    }

    public static void main(String args[]) {
        List<String> lst0 =
            new LinkedList<String>();
        List<Employee> lst1 =
            new LinkedList<Employee>();

        printList(lst0); // String
        printList(lst1); // Employee
    }
}
```

75

Các ký t i di n Java 1.5

- "? extends Type".
- "? super Type"
- "?"

76

Ví d wildcard (1)

```
public void printCollection(Collection c) {
    Iterator i = c.iterator();
    for(int k = 0; k < c.size(); k++) {
        System.out.println(i.next());
    }
}

→ S d ng wildcard:
void printCollection(Collection<?> c) {
    for(Object o:c) {
        System.out.println(o);
    }
}
```

77

Ví d wildcard (2)

```
public void draw(List<Shape> shape) {
    for(Shape s: shape) {
        s.draw(this);
    }
}
```

78